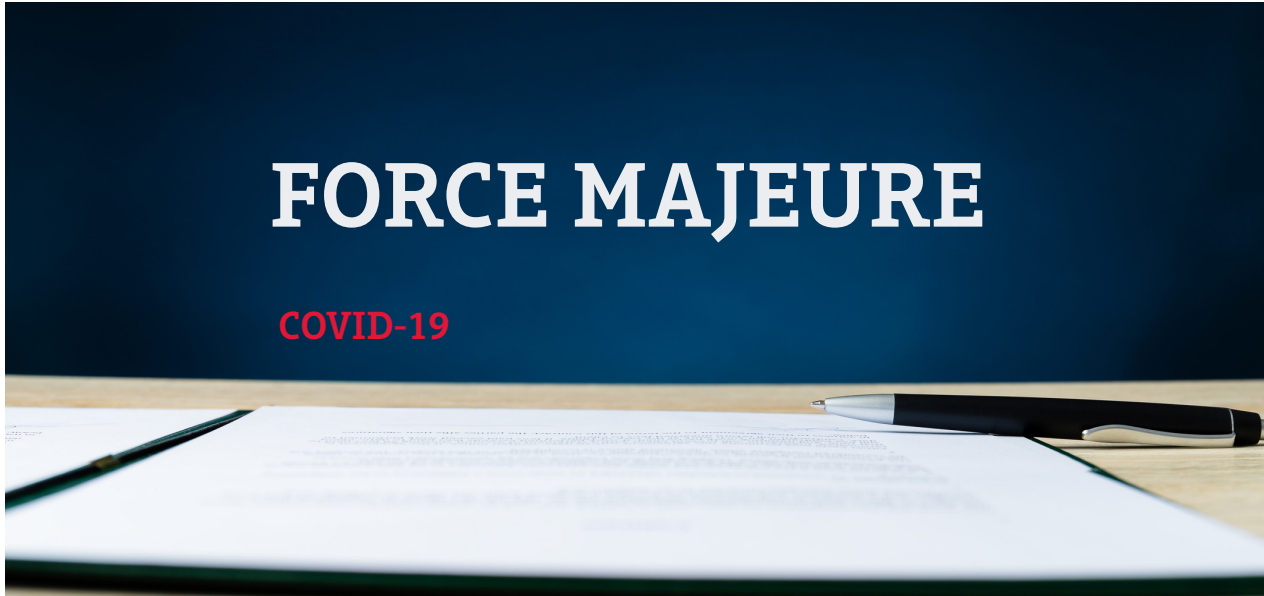

ANDERSEN | PARTNERS

ADVOKATFIRMA

German Desk

Det nyeste inden for dansk-tyske retsforhold

COVID-19

Coronakrisen: Force majeure og leveringsforpligtelser i tyske kontraktforhold

Forhold, som er forbundet med coronapandemien, kan medføre suspension af leveringsforpligtelserne. Leverandører skal træffe rimelige foranstaltninger med henblik på at begrænse følgerne og der skal udvises forsigtighed ved indgåelse af nye kontrakter.

Et stort antal virksomheder er i øjeblikket berørt af de følger, som udbruddet af coronavirus (COVID-19) og den dermed forbundne coronapandemi medfører. Globale og nationale leveringskæder er under pres eller går helt fra hinanden. Det har også uundgåelige følger for tyske, danske og andre internationale virksomheder.

Mange virksomheder får i øjeblikket meddelelse om force majeure fra et stort antal leverandører eller er selv nødsaget til at påberåbe sig force majeure for leveringer og ydelser over for deres kunder. Dette medfører en række relevante, juridiske spørgsmål, f.eks. hvorvidt følgerne af udbruddet af coronapandemien medfører suspension af leverandørers leveringsforpligtelser, hvilke foranstaltninger leverandørerne og de berørte kunder skal træffe, og om parterne har krav på erstatning. Der skal desuden udvises forsigtighed ved kontrakter, som indgås efter udbruddet af coronapandemien, og hvor leveringsforpligtelsen senere ikke kan overholdes.

Hvad betyder "force majeure"?

Internationale leveringskontrakter og almindelige forretningsbetingelser indeholder ofte force majeure-klausuler, som normalt foreskriver suspension af de pågældende ydelsesforpligtelser (f.eks. leverandørens leveringsforpligtelse) i perioder med force majeure.

Force majeure er i henhold til tyske domstoles fortolkning

- en for virksomheden ekstern hændelse forårsaget udefra, som
- er uforudsigelig og usædvanlig, og som
- ikke kan forhindres eller uskadeliggøres med økonomisk acceptable midler, heller ikke med yderste forsigtighed, som efter forholdene med rimelighed kan forventes.

Force majeure-klausulerne i leveringskontrakter orienterer sig som regel også efter denne definition fra tysk retspraksis, eller i det mindste hvis leveringskontrakterne er underlagt tysk lovgivning. Ved fortolkningen af force majeure-klausuler bør principperne fra tysk retspraksis inden for force majeure dermed have væsentlig betydning.

Et tilfælde af force majeure foreligger dog kun, hvis hindringen for levering af ydelsen er uundgåelig, dvs. ikke kan afhjælpes med rimelige foranstaltninger. Rimeligheden skal ligeledes fastslås ved hjælp af en interesseafvejning, som afhænger væsentligt af det enkelte tilfælde.

Eksempelvis skal alternative transportmidler (f.eks. lufttransport i stedet for søtransport) være rimelige, også selvom dette er forbundet med store tab for leverandøren. Kunden kan også i et passende omfang kræve, at leverandøren leverer en erstatningsvare, såfremt en erstatningslevering kommer i betragtning ved det pågældende leveringsforhold.

Er der ved coronapandemien tale om en "force majeure"-hændelse?

Hvorvidt coronapandemien og dens følger kan betegnes som en "force majeure"-hændelse, skal afklares i de enkelte tilfælde i forbindelse med en præcis analyse af den pågældende kontraktklausul.

Selvom mange gængse standardklausuler hen-

stiller til at antage en "force majeure"-hændelse, handler det først og fremmest om at fastslå, hvilken lovgivning eller retsforståelse den pågældende kontrakt er underlagt. Afhængigt af, hvilken lovgivning der finder anvendelse i kontrakten, kan dette i de enkelte tilfælde have stor indflydelse på fortolkningen af den pågældende kontraktklausul og kan medføre fuldstændigt modstridende resultater.

Hvis der foreligger et tilfælde af force majeure, er en part principielt ikke forpligtet til ydelse eller skadeserstatning.

Hvad sker der, hvis kontrakten ikke indeholder en force majeure-klausul?

Den tyske civillovbog (BGB) foreskriver ikke en særskilt force majeure-bestemmelse for leveringskontrakter, hvorfor domstolene ved vurdering af hindringer for levering af ydelsen i tilfælde af en manglende force majeure-klausul i kontrakten skal støtte sig til den almindelige ordning. Ved force majeure kommer især § 275 og § 313 i BGB i betragtning.

Hvis det ikke er muligt eller er groft uforholdsmæssigt at opfylde pligten til levering af ydelsen, medfører § 275 i BGB bortfald af pligten til levering af ydelsen eller, i tilfælde af groft uforholdsmæssige forhold, i det mindste leverandørens ret til at nægte at erlægge ydelsen. Det er en fremherskende opfattelse, at § 275 i BGB også finder anvendelse, hvis det midlertidigt er umuligt at erlægge ydelsen i den pågældende periode, hvor hindringen for levering af ydelsen foreligger.

§ 313 i BGB foreskriver, at der i tilfælde af en alvorlig ændring af de omstændigheder, som dannede grundlaget for kontrakten, kan kræves en tilpasning af kontrakten. Forudsætningen er, at det ikke med rimelighed kan forlanges af den forpligtede part, at denne fastholder kontrakten. Hvis en tilpasning af kontrakten ikke er mulig eller ikke er rimelig, kan kontrakten ophæves.

Hvilke konsekvenser har dette for kunder hos de berørte leverandører?

Kunderne må således af de berørte leverandører kræve absolut rimelige foranstaltninger med henblik på opretholdelse af leveringsdygtighed på

trods af følgerne af coronapandemien og de dermed forbundne foranstaltninger fra myndighedernes side. Hvilke konkrete foranstaltninger, leverandørerne skal gennemføre inden for rimelighedens grænser, afhænger af det konkrete tilfælde. Hvis leverandøren undlader disse rimelige foranstaltninger, kan denne ifalde erstatningspligt.

Kunderne skal ligeledes så tidligt som muligt og påviseligt over for deres egne aftagere gøre opmærksom på de truende leveringsvanskeligheder som følge af force majeure for at give aftagerne mulighed for at indstille sig på hindringen af levering af ydelsen og for at indlede foranstaltninger til begrænsning af skaden.

Hvad skal leverandøren være opmærksom på?

Ofte indeholder force majeure-klausuler i leveringskontrakter eller i almindelige forretningsbetingelser også en underretningspligt. Leverandøren skal straks informere kunden om (truende) leveringssvigt og -forsinkelser som følge af en force majeure-hændelse, som konkret skal angives. I dette tilfælde skal det desuden sikres, at eventuelle formkrav (f.eks. skriftlig form) overholdes i henhold til bestemmelserne i kontrakten.

Denne underretningspligt skal tages alvorligt. For sker underretningen ikke eller gives den forsinket, er der risiko for, at leverandøren ikke længere kan

påberåbe sig force majeure og eventuelt ifalde erstatningspligt.

Indgåelse af nye kontrakter efter udbruddet af coronapandemien

Hvis en leverandør efter udbruddet af coronapandemien indgår en kontrakt med en kunde, hvori han giver tilsagn om en leveringsfrist, som efterfølgende dog ikke kan overholdes på grund af (yderligere) foranstaltninger eller omstændigheder med henblik på at inddæmme coronapandemien, vil han normalt ikke længere kunne påberåbe sig force majeure som følge af coronapandemien. Tilsvarende bør leverandøren træffe forebyggende foranstaltninger og foretage tydelige henvisninger og eventuelt også tilpasse de almindelige forretningsbetingelser for ikke at blive mødt med erstatningskrav fra sine kunder.

Vi hjælper leverandører og kunder

Andersen Partners følger opmærksomt udviklingen i forbindelse med coronapandemien i Tyskland. Vores dansktalende, tyske advokater er eksperter inden for grænseoverskridende rådgivning og hjælper gerne med alle spørgsmål om coronapandemien.

Thilo Wind

+49 (0)461 167234 11
+49 (0)160 90113779
twi@andersen-partners.dk

Sören Dempe

+49 (0)40 5719907 25
+49 (0)176 801 2023 9
sde@andersen-partners.dk

Annika Rutschow

+49 (0)40 5719907 23
+49 (0)162 2713490
aru@andersen-partners.dk

www.andersen-partners.dk

Dette nyhedsbrev er kun til generel oplysning og kan ikke erstatte juridisk rådgivning. Andersen Partners påtager sig intet ansvar for tab som følge af fejlagtig information i nyhedsbrevet eller andre forhold i forbindelse hermed.